

Na osnovu člana 36. stav 1. podstava 1.1. i člana 65. stavovi 1. i 2. Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo, (Službeni glasnik Republike Kosovo, br. 77/16. avgust 2010. godine), izmenjenog i dopunjenog Zakonom br. 05/L-150 (Službeni glasnik Republike Kosovo br. 10/03. april 2017. godine), člana 94. stav 4. i člana 114. Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama (Službeni glasnik Republike Kosovo br. 11/11. maj 2012. godine, Priština), člana 8. stav 1. podstava 1.1. i stava 2. podstava 2.3, Zakona br. 04/L-155 o platnom sistemu (Službeni glasnik Republike Kosovo br. 12/03. maj 2013), kao i člana 135. Zakona br. 08/L-328 o platnim uslugama, Odbor Centralne banke, na sastanku održanom 25. novembra 2025. godine, odobrio je ovu:

UREDBU O PRISTUPU NEBANKARSKIH PRUŽAOCA PLATNIH USLUGA PLATNIM SISTEMIMA

Član 1

Svrha i obim

1. Svrha ove uredbe je da utvrdi osnovne principe, uslove i kriterijume, kao i zahteve i procedure za odobravanje pristupa nebankarskih pružalaca platnih usluga (u daljem tekstu: nebankarski PPU) međubankarskim platnim sistemima kojima upravlja i koje nadgleda Centralna banka Republike Kosovo (u daljem tekstu: CBK). Tehničke i operativne procedure u vezi sa pristupom nebankarskih PPU regulisane su prema odredbama relevantnih propisa svakog sistema.
2. Kvalifikacija nebankarskih PPU-ova za pristup međubankarskim platnim sistemima kojima upravlja CBK ima za cilj povećanje efikasnosti, konkurencije i funkcionisanja platnog sektora, uključujući, ali ne ograničavajući se na, olakšavanje pružanja plaćanja na celoj teritoriji Republike Kosovo.
3. Subjekti primene ove uredbe su pružaoci platnih usluga.

Član 2

Definicije

1. Svi izrazi uključeni u ovu uredbu imaju isto značenje kao izrazi definisani u Zakonu o platnim sistemima, Zakonu o platnim uslugama i/ili definisani u nastavku za potrebe ove uredbe:
 - 1.1. **Platna institucija**– označava pravno lice koje je dobilo ovlašćenje u skladu sa članom 14. Zakona o platnim uslugama za pružanje i obavljanje platnih usluga na Kosovu;
 - 1.2. **Institucije elektronskog novca**– znači pravno lice koje je dobilo ovlašćenje od strane CBK za izdavanje elektronskog novca;

- 1.3. **Račun zaštite fondova**– znači poseban račun u kreditnoj instituciji ili kod CBK, od strane nebankarskog pružaoca usluga plaćanja, koji se koristi za odvajanje i zaštitu sredstava njihovih klijenata od njihovih sopstvenih sredstava;
- 1.4. **Pružalac platnih usluga** – označava fizičko ili pravno lice koje pruža platne usluge (npr. izdavanje, kupovina, odobravanje transakcija, autentifikaciju krajnjih korisnika) koje omogućavaju prenos vrednosti između krajnjih korisnika. (Banka, institucije elektronskog novca, platne institucije, poštanske institucije, CBK, centralni javni organi);
- 1.5. **Nebankarski pružalac platnih usluga (nebankarski PPU)**– označava nebankarsku finansijsku instituciju licenciranu i ovlašćenu od strane CBK za pružanje platnih usluga i/ili usluga elektronskog novca u skladu sa zakonom o platnim uslugama. Ova definicija obuhvata platne institucije i institucije elektronskog novca;
- 1.6. **Međusobno povezani sistem**– označava sistem putem kojeg se vrši razmena i/ili kliring plaćanja ili hartija od vrednosti, dok se konačno poravnanje novčanih obaveza koje proizilaze iz ovih transakcija vrši u drugom sistemu, obično RTGS sistemu;
- 1.7. **KIPS** (Kosovo Interbank Payment System) – je automatizovani sistem za obradu međubankarskih platnih transakcija u Republici Kosovo;
- 1.8. **TIPS Clone** – brzi sistem plaćanja koji omogućava pružiocima usluga plaćanja da ponude transfer sredstava svojim klijentima u realnom vremenu i 24 sata dnevno, svakog dana u godini;
- 1.9. **RTGS**– znači sistem bruto poravnanja u realnom vremenu za velike i hitne uplate kojim upravlja CBK, sastavni deo KIPS-a;
- 1.10. **ACH**– znači automatski međubankarski kliring sistem za male vrednosti koji se sprovodi po sesijama na neto osnovi, kojim upravlja CBK, sastavni deo KIPS-a;
- 1.11. **Maksimalni iznos zadržavanja**– odnosi se na najviši limit sredstava koji nebankarski PPU može da drži na računu otvorenom kod CBK ili u platnim sistemima kojima upravlja ili koje nadgleda CBK;
- 1.12. **DSP**– Odeljenje za platne sisteme u CBK;
- 1.13. **Kraj radnog dana**– označava vreme zatvaranja, kako je definisano u pravilima platnog sistema kojim upravlja CBK za poravnanje platnih naloga za taj radni dan;
- 1.14. **Operator platnog sistema**– označava Centralnu banku Republike Kosovo, kao entitet odgovoran za rad i/ili upravljanje platnim sistemima , kliringa ili poravnanja hartija od vrednosti/ili drugog operatera koga licencira i nadgleda CBK;
- 1.15. **Platni sistem ili sistem** - sistem u kome dva ili više učesnika saraduju u olakšavanju izvršenja plaćanja ili kretanja novca, i uključuje svaki sporazum i/ili postupak za obradu, razmenu, kliring, strukturiranje i/ili poravnanje platnih transakcija. Ovaj termin uključuje razmenu platnih instrumenata;
- 1.16. **Usluge plaćanja**- znači bilo koju od sledećih poslovnih aktivnosti:
 - 1.16.1. Usluge koje omogućavaju polaganje gotovine na platni račun, kao i sve operacije neophodne za rad platnog računa;

- 1.16.2. Usluge koje omogućavaju podizanje gotovine sa platnog računa, kao i sve operacije neophodne za rad platnog računa;
 - 1.16.3. Izvršavanje platnih transakcija, uključujući prenose sredstava na platni račun kod dobavljača platnih usluga korisnika ili kod drugog dobavljača platnih usluga.
 - 1.16.4. Izvršenje platnih transakcija gde su sredstva pokrivena kreditnom linijom za korisnika platnih usluga.
 - 1.16.5. Izdavanje platnih instrumenata i/ili primanje platnih transakcija;
 - 1.16.6. Prenos novca;
 - 1.16.7. Usluge pokretanja plaćanja;
 - 1.16.8. Usluge informacija o računu.
- 1.17. **Direktni učesnik** – označava direktnog učesnika u platnom sistemu koji, kao nalogodavac, vrši kliring i poravnanje plaćanja u svoje ime;
- 1.18. **Direktni učesnik-sponzor**- je direktni učesnik koji deluje kao posrednik i odgovoran je za kliring i poravnanje transakcija indirektnih učesnika u platnom sistemu, u skladu sa ugovorom o sponzorstvu;
- 1.19. **Indirektni učesnik**– znači indirektni učesnici koji se oslanjaju na direktnog učesnika i operativno i komercijalno za kliring i poravnanje transakcija indirektnih učesnika.

Član 3

Vrste pristupa platnom sistemu kojim upravlja CBK i obaveze učesnika

1. Platni sistem CBK će nuditi dve vrste pristupa učešću: direktno i indirektno učešće.

1.1. Direktno učešće

- 1.1.1. Direktni učesnici su subjekti koji podležu pravilima i sporazumima platnih sistema Centralne banke, koji naređuju, vrše kliring i poravnavaju plaćanja u njihovo ime.
- 1.1.2. Direktni učesnici mogu takođe delovati kao posrednici ili sponzori za nebankarske pružaoce platnih usluga (nebankarske PPU) ili druge subjekte koji ne mogu direktno učestvovati ili odluče da ne učestvuju.
- 1.1.3. Za sisteme koji vrše poravnanje plaćanja u gotovini CBK-a, direktni učesnici moraju imati račun za poravnanje kod CBK i biti direktno povezani sa njenom infrastrukturom, RTGS sistemom. Takvi računi mogu obezbediti likvidnost i bankarske olakšice tokom dana kako bi se obezbedili efikasni i stabilni sistemi kliringa i poravnanja.
- 1.1.4. Kategorije direktnih učesnika treba da uključuju, ali nisu ograničene na:
 - 1.1.4.1. CBK;
 - 1.1.4.2. Komercijalne banke, koje mogu dobiti podršku za likvidnost tokom istog dana (ILF) od CBK na osnovu položenog kolaterala;
 - 1.1.4.3. Trezor/Ministarstvo finansija, rada i transfera;

- 1.1.4.4. Javni fondovi uspostavljeni zakonom i kojima ne upravljaju komercijalne banke.
- 1.1.4.5. Nebankarske PPU-ove, koje ispunjavaju uslove za direktno učešće, ali ne i za dnevnu podršku likvidnosti (ILF);
- 1.1.4.6. Operateri platnih sistema licencirani od strane CBK-a, kao što su; ACH, sistem TIPS Clone, kao i drugi platni sistemi.

1.2. Indirektno učešće

- 1.2.1. Indirektni učesnici su subjekti čije se transakcije kliruju, poravnavaju ili evidentiraju od strane ili preko direktnog učesnika, bez direktnog obavezivanja pravilima platnog sistema CBK-a;
- 1.2.2. Indirektno učešće biće uspostavljeno putem ugovora o sponzorstvu sa direktnim učesnikom. Kopija ugovora mora biti dostavljena CBK-u na odobrenje;
- 1.2.3. Direktni učesnik sponzor ostaje u potpunosti odgovoran za poravnanje transakcija koje je podneo indirektni učesnik;
- 1.2.4. Indirektni učesnici mogu da podnesu transakcije:
 - 1.2.4.1. preko svog direktnog učesnika sponzora, ili
 - 1.2.4.2. direktno u sistem CBK, u kom slučaju moraju da ispunjavaju tehničke i standarde poruka sistema plaćanja.
- 1.2.5. CBK može zahtevati od direktnih učesnika da vode odvojene rezervne podračune za svakog indirektnog učesnika, kako bi se obezbedilo efikasno praćenje i poravnanje;
- 1.2.6. Direktni učesnici će koristiti dnevnu uslugu podrške likvidnosti (ILF) za poravnanje svojih transakcija i transakcija svojih indirektnih učesnika, na osnovu položenog kolaterala;
- 1.2.7. CBK može ograničiti broj indirektnih učesnika po direktnom učesniku kako bi ublažila kreditni, likvidni i koncentracioni rizik;
- 1.2.8. CBK zadržava pravo da zahteva od indirektnog učesnika da postane direktni učesnik kada obim ili vrednost njegovih transakcija opravdava takvo učešće.

1.3. Obaveze direktnih učesnika koji deluju kao sponzori

- 1.3.1. Direktni učesnici moraju primenjivati transparentne, fer i kriterijume zasnovane na riziku kada pružaju usluge sponzorstva indirektnim učesnicima;
- 1.3.2. Direktni učesnici moraju da pruže dovoljno informacija o svojim uslugama kako bi indirektni učesnici mogli da naprave jasna i informisana poređenja;
- 1.3.3. Direktni učesnici ne bi trebalo da zahtevaju od indirektnih učesnika da otkrivaju komercijalno osetljive informacije u vezi sa svojim platnim uslugama ili poslovnim modelima, osim kada je to razumno potrebno radi ispunjenja zakonskih obaveza, u skladu sa zakonodavstvom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma (AML/CFT);
- 1.3.4. Raskid ugovora o sponzorstvu od strane direktnog učesnika mora se izvršiti uz dovoljno prethodno obaveštenje i prijavljivanje CBK-u;

1.3.5. Kada indirektni učesnik raskine svoj ugovor o sponzorstvu, mora odmah obavestiti svog direktnog učesnika sponzora, kao i CBK.

Član 4

Pristup platnim sistemima kojima upravlja CBK

1. CBK će, na zahtev nebankarskog PPU-a, odobriti direktan pristup platnim sistemima, ako je isti ispunio sledeće uslove:
 - 1.1. Treba da bude ovlašćen i pod nadzorom CBK za relevantne platne usluge;
 - 1.2. Nebankarski PPU (ili treća strana koja obavlja ove zadatke, za čije radnje i propuste PPU ostaje u potpunosti odgovoran), instalira, upravlja, koristi, prati i obezbeđuje zaštitu relevantne IT infrastrukture potrebne za povezivanje sa platnim sistemima i ima mogućnost da naloži prenos plaćanja;
 - 1.3. Pruža sve dodatne informacije koje CBK smatra neophodnim za donošenje odluke u vezi sa zahtevom za pristup platnim sistemima kojima upravlja CBK;
 - 1.4. Sprovodi odgovarajuće bezbednosne mere kako bi zaštitio svoje sisteme od neovlašćenog pristupa i korišćenja, uključujući aspekte vezane za sajber otpornost i informacionu bezbednost;
 - 1.5. Nebankarski PPU-ovi koji podnose zahtev za pristup platnim sistemima moraju podneti CBK izjavu koju je izdao nadležni organ upravljanja nebankarskog PPU-a, kojom se potvrđuje da nebankarski PPU ispunjava uslove za zahtev za učešće, kako je navedeno u članu 5. ove uredbe.
2. CBK će proceniti usklađenost nebankarskog PPU-a u skladu sa zahtevima člana 5. ove uredbe, prema postupcima utvrđenim u članu 6.
3. Svaki nebankarski PPU kojem je CBK odobrila pristup platnim sistemima radi rada i nadzora, podnosi CBK-u jednom godišnje od datuma odobrenja pristupa platnim sistemima, izjavu koju potpisuje njegov nadležni organ upravljanja, kojom se potvrđuje kontinuirana ispunjenost nebankarskog PPU-a sa zahtevima navedenim u podstavovima 1.4 i 1.5 ovog člana. CBK će proveriti informacije date u takvoj izjavi i može zahtevati bilo koju prateću dokumentaciju koju smatra potrebnom u cilju provere.

Član 5

Uslovi za zahtev za učešće u platnim sistemima

1. Nebankarski PPU koji zahtevaju učešće ili učestvuju u sistemima uspostavljenim u skladu sa Zakonom o platnom sistemu moraju da dostave CBK:
 - 1.1. opis preduzetih mera za zaštitu sredstava korisnika platnih usluga;
 - 1.2. opis strukture upravljanja i mehanizama interne kontrole za usluge koje namerava da pruža, uključujući administrativne, računovodstvene i procedure upravljanja rizicima, kao i opis korišćenja informaciono-komunikacione tehnologije u skladu sa Uredbom o informacionim sistemima i upravljanju sajber rizicima i Uredbom o informaciono-komunikacionoj tehnologiji i upravljanju bezbednosnim rizicima;

- 1.3. plan likvidacije u slučaju neuspeha.
2. Mere za zaštitu sredstava korisnika platnih usluga iz podstava 1.1 stava 1. ovog člana moraju da uključuju:
 - 2.1. Kada su sredstva zaštićena depozitom na posebnom računu u banci ili ulaganjem u sigurnu, likvidnu i niskorizičnu aktivu, opis mora da sadrži:
 - 2.1.1. investicionu politiku kako bi se obezbedilo da su uložena sredstva bezbedna, likvidna i niskog rizika;
 - 2.1.2. broj i funkcije lica koja imaju pristup zaštitnom računu;
 - 2.1.3. proces upravljanja i pomirenja kako bi se obezbedilo da su sredstva korisnika platnih usluga zaštićena u interesu korisnika platnih usluga od potraživanja drugih poverilaca nebankarskog PPU-a, posebno u slučaju stečaja;
 - 2.1.4. kopiju relevantnog ugovora sa bankom;
 - 2.1.5. jasnu izjavu o usklađenosti sa članom 11. Zakona o platnim uslugama.
 - 2.2. Kada nebankarski PPU štiti sredstva korisnika platnih usluga putem polise osiguranja ili uporedive garancije od osiguravajućeg društva ili banke, opis preduzetih mera za takvu zaštitu mora da sadrži sledeće:
 - 2.2.1. potvrdu da garanciju ili polis osiguranja nije izdao subjekt iste grupe kao i PPU – nebankarski subjekt;
 - 2.2.2. detalje procesa usklađivanja kako bi se obezbedilo da je polisa osiguranja ili uporediva garancija dovoljna za ispunjavanje obaveza nebankarskog PPU-a;
 - 2.2.3. trajanje i uslove obnavljanja;
 - 2.2.4. kopiju ugovora ili njegov nacrt.
3. Mere upravljanja i interne kontrole iz podstava 1.2. stava 1. ovog člana moraju biti srazmerne, odgovarajuće, adekvatne i obuhvatati:
 - 3.1. mapiranje rizika koje je identifikovao nebankarski PPU, uključujući vrste rizika i odgovarajuće procedure za procenu i sprečavanje takvih rizika;
 - 3.2. različite procedure za sprovođenje periodičnih i stalnih kontrola, uključujući učestalost kontrola i dodeljene ljudske resurse;
 - 3.3. računovodstvene procedure putem kojih PPU evidentira i izveštava o finansijskim podacima;
 - 3.4. identitet osobe ili osoba odgovornih za funkcije interne kontrole, uključujući periodičnu, stalnu i kontrolu usklađenosti, kao i ažuriranu biografiju te osobe ili odgovornih osoba ;
 - 3.5. identitet revizora kako je definisano u statutu CBK;
 - 3.6. sastav upravnog tela i eventualnog nadzornog tela;
 - 3.7. opis načina na koji se prate i kontrolišu funkcije ugovorene van institucije, kako bi se izbeglo slabljenje kvaliteta internih kontrola;
 - 3.8. opis načina na koji se agenti i filijale prate i kontrolišu u okviru internih kontrola;

- 3.9. opis grupnog upravljanja u slučajevima kada je nebankarski PPU podružnica regulisanog entiteta u inostranstvu.
4. Plan likvidacije u skladu sa podstavom 1.3, stava 1. ovog člana mora biti u skladu sa veličinom i poslovnim modelom nebankarskog PPU-a i sadržati mere za ublažavanje prekida usluga, obezbeđujući izvršenje suspendovanih transakcija i raskid postojećih ugovora.

Član 6

Postupak prijave

1. Nebankarski PPU-ovi koji izražavaju interesovanje za direktan pristup platnim sistemima moraju se pismeno prijaviti CBK-u. Prijava mora da sadrži sledeće informacije:
 - 1.1. Zahtev za učešće u međubankarskom platnom sistemu – KIPS;
 - 1.2. Dokaz o ovlašćenju od strane CBK kao pružaoca platnih usluga;
 - 1.3. Izjavu o operativnom kapacitetu;
 - 1.4. Politike upravljanja rizicima;
 - 1.5. Mere IT bezbednosti i kontinuiteta poslovanja;
 - 1.6. Dokaze o ispunjenosti uslova utvrđenih članom 5. ove uredbe.
2. Tokom procesa procene prijave, po potrebi, CBK može zahtevati dodatna dokumenta neophodna za procenu, kao i pokrenuti posete-inspekcije na licu mesta, kako bi proverila ispunjenost kriterijuma za učešće.
3. CBK na osnovu procene zahteva prema zahtevima navedenim u ovom članu, u roku od 45 dana od prijema kompletiranog zahteva, odobrava ili odbacuje pristup, dajući relevantna obrazloženja.

Član 7

Postupak za pristup novih institucija međubankarskom platnom sistemu – KIPS

1. CBK određuje procedure i kriterijume za uključivanje ovlašćenih nebankarskih institucija u međubankarski platni sistem CBK (KIPS), obezbeđujući usklađenost sa tehničkim, operativnim i regulatornim zahtevima.
2. Da bi pristupili međusobno povezanim sistemima, nebankarske PRB-ove prvo moraju biti učesnici u KIPS-u, odakle moraju ispunjavati tehnička pravila za pristup tim sistemima.
3. Proces pristupa nove institucije KIPS-u podeljen je u četiri obavezne i uzastopne faze, i to:

3.1. Faza I – Obrazovanje i početna razmena informacija

- 3.1.1. Zainteresovana institucija pismeno obaveštava CBK o svojoj nameri da postane direktan učesnik u KIPS-u;
- 3.1.2. CBK dostavlja zvaničan odgovor instituciji, pružajući informacije o strukturi, funkcionalnosti i pravilima KIPS sistema, kao i tehničkim i operativnim zahtevima za učešće;

- 3.1.3. CBK organizuje informativni sastanak sa višim rukovodstvom institucije koja podnosi zahtev, sa ciljem razjašnjenja svih nejasnoća ili otvorenih pitanja u vezi sa uslovima za učešće.

3.2. Faza II – Obavezivanje i formalna prijava

- 3.2.1. Institucija koja podnosi prijavu podnosi zvanični zahtev DSP-u pri CBK za učešće u KIPS-u, potpisan od strane nadležnog upravnog tela;
- 3.2.2. Uz zahtev mora biti priložena relevantna dokumentacija u skladu sa članom 6. ove uredbe.

3.3. Faza III – Procena rizika i pogodnosti za pristup

- 3.3.1. CBK sprovodi detaljan proces procene rizika za instituciju koja podnosi zahtev, preko svojih relevantnih sektora.
- 3.3.2. Procena se zasniva na:
 - 3.3.2.1. Informacije i dokumentaciju koju je dostavila institucija;
 - 3.3.2.2. Zvanične i pouzdane izvore dostupnih CBK-u;
- 3.3.3. CBK procenjuje nivo izloženosti riziku i utvrđuje podobnost institucije na osnovu informacija potrebnih prema članu 6. ove uredbe, kao i primenom standardizovanih metodologija za procenu rizika koje će izraditi u budućnosti;
- 3.3.4. Na osnovu rezultata procene rizika i usklađenosti sa gore navedenim kriterijumima, utvrđuje se da li se instituciji dodeljuje pravo pristupa KIPS-u;
- 3.3.5. U zavisnosti od nivoa utvrđenog rizika, određuje se i učestalost pregleda i praćenja institucije.

3.4. Faza IV – Tehničko i operativno sprovođenje

- 3.4.1. Nakon odobrenja prijave od strane CBK, institucija prelazi u fazu tehničkog i operativnog sprovođenja, kako bi se postigla potpuna integracija sa KIPS sistemom.
 - 3.4.2. CBK postavlja maksimalni rok od 3 (tri) meseca za uspešno završetak ove faze, koja uključuje:
 - 3.4.2.1. Potpuno testiranje tehnološke veze sa KIPS-om, usklađenost sa komunikacionim standardima (npr. korišćenje ISO 20022 poruka), kao i bezbednost sistema i opreme institucije; sprovođenje funkcionalnih testova, testova opterećenja i scenarija oporavka od katastrofe;
 - 3.4.2.2. Potpisivanje sporazuma/pisma saglasnosti za učešće u KIPS-u;
 - 3.4.2.3. Obuku osoblja odgovornog za rad i održavanje sistema u skladu sa zahtevima CBK.
 - 3.4.3. Ukoliko institucija ne uspe uspešno da završi fazu sprovođenja u roku predviđenom za period od 3 (tri) meseca, automatski se suspenduje iz procesa. Nakon ovog perioda, institucija može ponovo podneti zahtev za nastavak postupka.
4. Institucija počinje sa radom kao direktan učesnik u KIPS-u tek nakon zvaničnog obaveštenja CBK-a za operativno aktiviranje.

Član 8

Pristup međusobno povezanim sistemima

Učešće nebankarskog PPU-a u međusobno povezanim sistemima, zahteva od entiteta da bude učesnik u KIPS sistemu i da se prilagodi specifičnim uslovima samog odgovarajućeg sistema. Ovi uslovi uključuju tehničke, operativne i regulatorne zahteve, koji mogu da variraju u zavisnosti od prirode i funkcionalnosti sistema. Kao takvo, učešće u ovim sistemima nije automatsko, već zavisi od detaljne procene podobnosti i usklađenosti sa pravilima i standardima odgovarajućeg sistema.

Član 9

Obaveze učesća u platnim sistemima i ograničenja pristupa

1. Nebankarski PPU-ovi sa ovlašćenim pristupom biće u obavezi:
 - 1.1. Primeniti i poštovati pravila platnog sistema ;
 - 1.2. Održavati adekvatne mere za integritet i bezbednost transakcija, kao i pristup korisnika unutar relevantnih institucija;
 - 1.3. Podnositi periodične izveštaje kako zahteva CBK;
 - 1.4. Omogućiti nadzorne aktivnosti CBK po potrebi;
 - 1.5. Pristupiti platnim sistemima u bilo koje vreme tokom operativnog dana, poštujući radno vreme sistema;
 - 1.6. Dozvoliti samo ovlašćenom osoblju da upravlja platnim sistemima ;
 - 1.7. Izraditi interne procedure za bezbednost i zaštitu sistema, uključujući organizacione procedure (ljudski resursi i računarska oprema), u skladu sa pravnim okvirom CBK;
 - 1.8. Odmah prijaviti CBK sve uočene ili sumnjive nepravilnosti u bezbednosti platnih sistema;
 - 1.9. Voditi evidenciju o platnim transakcijama u štampanom i/ili elektronskom obliku, u zavisnosti od oblika u kojem su platne transakcije inicirane, u periodu od najmanje pet (5) godina, u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i pravilima;
 - 1.10. Razviti plan za reagovanje u vanrednim situacijama koji obezbeđuje blagovremeno izvršavanje svakodnevnih radnji u nepredviđenim okolnostima.
2. CBK može privremeno ograničiti učesnika u platnim sistemima kada učesnik nije u mogućnosti da izvršava zahteve za poravnanje. Tokom ovog ograničenja, učesnik ima pristup sistemu, ali ne može da vrši plaćanja sa drugim učesnicima. Ograničenje se ukida kada se na njegovom računu za poravnanje obezbede potrebna sredstva, a CBK odmah obaveštava učesnike putem zvaničnih kanala.
3. CBK može suspendovati pristup učesnika platnim sistemima u slučajevima kada učesnik ne obezbedi potrebna sredstva za poravnanje, ugrozi finansijsku stabilnost ili prekrši zahteve propisa. Suspendacija se saopštava zvaničnim pismom i uključuje trenutno zamrzavanje njegovih računa. CBK nije odgovorna za eventualne gubitke, a suspendacija se ukida kada se ispune relevantni uslovi.
4. CBK može isključiti učesnika iz platnih sistema u slučajevima kao što su:

- 4.1. na pisani zahtev samog učesnika;
 - 4.2. pridruživanje drugom učesniku;
 - 4.3. neizvršenje sredstava nakon obustave;
 - 4.4. nepoštovanje podzakonskih akata sistema;
 - 4.5. stavljanje u likvidaciju i oduzimanje licence, ili nekorišćenje sistema u trajanju od 12 meseci.
5. Odluka o isključenju se saopštava učesniku i CBK zatvara njegov RTGS račun.

Član 10

Računi u platnim sistemima kojima upravlja CBK i neobezbeđivanje računa za zaštitu sredstava

1. Radi poravnanja platnih naloga, nebankarskim PPU-ovima će biti dozvoljeno da otvore račun za poravnanje u RTGS modulu KIPS sistema , preko kojeg se vrše plaćanja iz svih ostalih međusobno povezanih sistema.
2. Račun koji drži nebankarski PPU u RTGS-u koristiće se samo za poravnanje naloga za plaćanje. Ovaj račun će takođe obezbediti likvidnost za poravnanje plaćanja u međusobno povezanim sistemima (sistemi za maloprodajna plaćanja, kao što su ACH, TIPS clone, itd.), sistemima kojima učesnici mogu pristupiti samo ako ispunjavaju određene kriterijume utvrđene u njihovim odgovarajućim propisima, i u kojima učesnici moraju otvoriti podračune.
3. Na osnovu Zakona o CBK-u, radi upravljanja likvidnošću, CBK pruža podršku intradnevnom ili jednodnevnom kreditima samo bankama, ali ne i nebankarskim PPU-ovima.
4. Za potrebe ovog člana, računi otvoreni u svrhu poravnanja platnih naloga u platnim sistemima neće se smatrati računima za zaštitu sredstava.
5. Naknada za sredstva koja se nalaze na računima nebankarskih PPU-ova u platnim sistemima kojima upravlja CBK biće u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Član 11

Maksimalni iznosi koje nebankarske PPU-ovi drže na računima

1. Iznos sredstava koje na kraju radnog dana drži nebankarski PPU, na svim računima u platnim sistemima, ne sme preći maksimalni iznos držanja koji se primenjuje na platne sisteme.
2. Maksimalni iznos koji drži nebankarski PPU je određen kako bi se osiguralo da će se ovaj račun koristiti samo za potrebe poravnanja plaćanja, a ne kao depozit. Ova mera pomaže;
 - 2.1. u sprečavanju preusmeravanja sredstava iz bankarskog sektora;
 - 2.2. sprečavanje scenarija u kojima nebankarske PPU-ove imaju koristi od držanja sredstava u CBK, a da ne podležu istim regulatornim zahtevima kao banke (kao što su regulatorni kapital, minimalne rezerve ili zahtevi za likvidnost); i,
 - 2.3. održavanje fer konkurencije između banaka i nebankarskih institucija.

3. Sredstva navedena u stavu 1. ovog člana obuhvataju sredstva koja na kraju radnog dana drže nebankarski PPU-ovi na sledećim računima u platnim sistemima CBK, uključujući:
 - 3.1. Račun za poravnanje koji se koristi za čuvanje sredstava za poravnanje plaćanja između učesnika u sistemu;
 - 3.2. Podračuni u međusobno povezanim sistemima (sistemi za plaćanje malih vrednosti (ACH, TIPS clone, itd.).
4. Maksimalni iznos zadržavanja, utvrđen u stavu 1. ovog člana, izračunava se na sledeći način:
 - 4.1. U slučajevima kada nebankarski PPU posluje već 12 meseci pre podnošenja zahteva za pristup platnom sistemu kojim upravlja CBK, maksimalni dozvoljeni iznos koji se može čuvati biće dvostruko veći od najviše vrednosti odlaznih naloga za prenos, uključujući – gde je primenljivo – odlazne naloge za prenos iz pomoćnih sistema, ali isključujući prenose likvidnosti i sopstvena sredstva nebankarskog PPU-a, bilo kog radnog dana tokom prethodnog perioda od 12 kalendarskih meseci. Nebankarski PPU mora da uključi detaljan proračun ovog maksimalnog iznosa u svojoj prijavi CBK-u za učešće u platnom sistemu.
 - 4.2. U slučaju da nebankarski PPU nije bio u funkciji 12 meseci pre podnošenja zahteva za pristup platnim sistemima kojima upravlja CBK, maksimalni iznos zadržavanja biće dvostruki procenjeni ukupni maksimalni iznos odlaznih naloga za prenos iz nebankarskog PPU-a, uključujući, gde je potrebno, naloge za prenos iz međusobno povezanih sistema, ali isključujući prenose likvidnosti i sopstvena sredstva. Nebankarski PPU mora da uključi detaljan proračun predloženog maksimalnog iznosa zadržavanja u svojoj prijavi za učešće u platnim sistemima kojima upravlja CBK.
 - 4.3. Tokom perioda od 12 meseci nakon otvaranja prvog aktivnog računa u platnim sistemima kojima upravlja Centralna banka, CBK će ponovo izračunavati maksimalni iznos za svaki nebankarski PPU svakog meseca tokom prvog kvartala, i svakog kvartala nakon toga. Preračunati maksimalni iznos zadržavanja primenjivaće se od prvog radnog dana nakon što CBK obavesti nebankarski PPU i ostaće na snazi do naknadnog ponovnog izračunavanja.
 - 4.4. Nakon završetka prvog perioda od 12 meseci od otvaranja prvog aktivnog računa u platnim sistemima, CBK će jednom godišnje ponovo izračunati maksimalni iznos održavanja. Ponovno izračunavanje će se zasnivati na ukupnoj maksimalnoj vrednosti odlaznih naloga za prenos nebankarskog PPU-a, uključujući, gde je potrebno, naloge za prenos iz međusobno povezanih sistema, ali isključujući prenose likvidnosti i sopstvena sredstva, tokom prethodnog perioda od 12 meseci u platnim sistemima kojima upravlja CBK. Ponovno izračunavanje će se takođe zasnivati na informacijama koje je nebankarski PPU pružio u skladu sa podstavovima 4.1 i 4.2 ovog člana.
 - 4.5. U izuzetnim okolnostima, Centralna banka može, po sopstvenom nađenju, ponovo izračunati maksimalni iznos zadržavanja na ad hok osnovi u slučaju značajne promene – predstojeće ili već nastale – u vrednostima poravnanja nebankarskog PPU-a, što može dovesti do neslaganja sa relevantnim maksimalnim iznosom zadržavanja. Svako takvo ponovno izračunavanje vrši se u skladu sa podstavom 4.2 ovog člana.
5. U slučaju da ukupan iznos sredstava na računima nebankarskog PPU-a prelazi maksimalno dozvoljeni iznos držanja, nebankarski PPU će odmah preduzeti mere za smanjenje ukupnog iznosa sredstava na nivo ispod maksimalnog limita držanja. Ako takvo smanjenje nije moguće

zbog prijema neposredno pre kraja radnog dana, onda će smanjenje biti izvršeno bez nepotrebnog odlaganja nakon početka sledećeg radnog dana.

6. CBK će, po potrebi, preispitati vrste računa navedenih u stavu 3. ovog člana, najkasnije godinu dana od datuma stupanja na snagu ove uredbe, a najmanje svake tri godine nakon toga. CBK će takođe preispitati metod za izračunavanje maksimalnog ukupnog iznosa izdržavanja, kako je navedeno u stavu 4. ovog člana, najkasnije godinu dana od datuma stupanja na snagu ove uredbe, a najmanje svake tri godine nakon toga.

Član 12

Neusklađenost maksimalnog ukupnog iznosa držanja ili zahteva za pristup platnim sistemima kojima upravlja i koje nadgleda CBK

1. U slučaju da nebankarski PPU ne ispuni zahteve iz člana 11. ove uredbe, CBK će izreći kaznu od 0,03% na ukupan iznos koji prelazi maksimalni iznos stanja na računu koji nebankarski PPU održava na kraju radnog dana u platnom sistemu, kao i dodatnu dnevnu kaznu od 1.000,00 evra za svaki dan neusklađenosti.
2. U slučaju da PPU ne ispravi značajnu neusklađenost sa zahtevima člana 11. ove uredbe, CBK može prekinuti učešće nebankarskog PPU-a u platnom sistemu uz prethodnu najavu od mesec dana i izreći će dodatnu jednokratnu kaznu od 1.000,00 evra za svaki zatvoreni račun. Za potrebe ovog stava, svaki slučaj utvrđen u skladu sa podstavovima 2.1 i 2.2 ovog stava smatraće se, između ostalog, slučajem značajne neusaglašenosti:
 - 2.1. sistematsko ili ponovljeno kršenje ograničenja za ukupan maksimalni iznos sredstava koja se drže, uključujući, ali ne ograničavajući se na prekršaje koji uključuju značajan iznos iznad relevantnog ukupnog maksimalnog iznosa sredstava koja se drže;
 - 2.2. neuspeh smanjenja iznosa koji se drži na relevantnim računima na nivo ispod maksimalnog ukupnog iznosa držanja do kraja radnog dana koji sledi nakon radnog dana na koji su sredstva primljena.
3. Ako nebankarski PPU ne ispuni zahteve utvrđene u stavu 1. člana 4. ove uredbe, CBK može prekinuti učešće nebankarskog PPU-a u platnom sistemu bez prethodne najave.
4. U slučaju da nebankarski PPU ne ispuni zahteve utvrđene u stavu 3. člana 4. ove uredbe, CBK može prekinuti učešće nebankarskog PPU-a u platnom sistemu uz prethodno obaveštenje od mesec dana.

Član 13

Nadzor i sprovođenje

1. CBK će aktivno nadgledati aktivnosti nebankarskih PPU-ova kako bi se osigurala potpuna usklađenost sa odredbama ove uredbe. To uključuje kontinuirano praćenje operativnih praksi, poštovanje tehničkih i bezbednosnih zahteva i usklađenost sa svim obavezama izveštavanja koje je utvrdila CBK.
2. U slučaju neusaglašenosti propisa, CBK zadržava pravo da preduzme odgovarajuće administrativne mere i kazne u skladu sa članom 17. ove uredbe. Ove mere će se preduzeti na

srazmeran način i u skladu sa prirodom prekršaja, posebno tamo gde takva neusaglađenost predstavlja rizik za bezbednost, efikasnost ili integritet platnog sistema.

3. Mere sprovođenja zakona biće sprovedene u skladu sa važećim zakonskim i regulatornim okvirom, a nebankarskim PPU-ovima će biti data prilika da odgovore na nalaze CBK pre nego što se izreknu administrativne mere i kazne, osim u slučajevima kada je neophodna hitna mera radi zaštite sistema ili njegovih učesnika.

Član 14

Naknade

Naknade koje se primenjuju na nebankarske PPU-ove za učešće u platnom sistemu CBK određuje CBK.

Član 15

Pregled i ažuriranje

Ova Uredba će biti predmet periodičnog preispitivanja najmanje jednom u tri godine, kako bi se obezbedila njena kontinuirana relevantnost, efikasnost i usklađenost sa promenljivim regulatornim zahtevima. Pored planiranih preispitivanja, Uredba se može ažurirati ili revidirati kad god je to potrebno u skladu sa promenama u važećem zakonodavstvu, regulatornim razvojem, međunarodnim standardima ili novim najboljim praksama u ovoj oblasti.

Član 16

Pravila, smernice i prilozi

Izvršni odbor izdaje pravila, smernice i priloge za sprovođenje ove Uredbe.

Član 17

Sprovođenje, korektivne mere i kazne

Pored mera utvrđenih u članu 12. ove uredbe u vezi sa članovima 4. i 11. svako kršenje drugih odredbi ove uredbe podleže korektivnim merama i/ili građanskim administrativnim kaznama, kako je utvrđeno u Zakonu br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo, Zakonu br. 04/L-155 o platnim sistemima i Zakonu br. 08/L-328 o platnim uslugama.

Član 18

Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu 10 (deset) dana nakon stupanja na snagu Zakona br. 08/L-328 o platnim uslugama.

Dr. sc. Bashkim Nurboja
Predsednik Odbora Centralne banke Republike Kosovo